

Received : 2 พฤศจิกายน 2564

Revised : 16 พฤษภาคม 2565

Accepted : 31 พฤษภาคม 2565

การสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักร: เผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐม

กาล ชุด “The Original Sin”

Creation of Dance performance in the Church: Evangelizing the
holy bible of Genesis “The Original Sin”

ภัชกรชา แก้วพลอย

Padparadscha Kaewploy

คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

Faculty of Music and Performing Arts, Burapha University

Corresponding author e-mail: padparadscha@go.buu.ac.th

บทคัดย่อ

งานสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักร: เผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล ชุด “The Original Sin” มีวัตถุประสงค์ 1) การสร้างสรรค์นาฏกรรมชุด “The Original Sin” เพื่อการนมัสการและถวายเกียรติแด่พระเจ้าให้แก่คริสตจักรชลบุรี 2) เพื่อเผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาลแก่อนุชนและคริสตชนทั่วไป มีกระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมแบบมีส่วนร่วมระหว่างนิสิตสาขาศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา คริสตจักรชลบุรี และกลุ่มอนุชนที่เป็นนักแสดงสมัครเล่น โดยมีการศึกษาค้นคว้า รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสาร ตำรา สื่อสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องและพระคริสตธรรมคัมภีร์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักรครั้งนี้

พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล นั้นถือเป็นหนังสือเล่มแรกของโตราห์ ซึ่งมีเนื้อหาส่วนแรกที่กำลังกล่าวถึงข้อความศักดิ์สิทธิ์ของชาวยิวที่เรียกรวมกันว่าทอานัค บทปฐมกาลในพันธสัญญาเดิมของพระคัมภีร์คริสเตียนนั้นกล่าวถึงจุดกำเนิดของจักรวาลและโลกรวมถึงสิ่งมีชีวิตที่พระเจ้าทรงสร้าง นับเป็นศูนย์กลางของประเพณีทางศาสนาของศาสนายิว คริสต์ และอิสลาม โดยการสร้างสรรค์นาฏกรรมนี้จะเน้นที่เรื่องราวของการทรงสร้างที่นำเสนอบทปฐมกาลที่ 1-3 โดยมีใจความสำคัญเพื่อการพรรณนาเรื่องราวที่กล่าวถึงจุดเริ่มต้น จุดกำเนิดของสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ และการกล่าวถึงความบาปแรกที่กำเนิดขึ้นจากมนุษย์คู่แรกของโลก

ผลปรากฏว่าการสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักรนั้นเป็นการแสดงรูปแบบใหม่ของคริสตจักรชลบุรี โดยมีการบูรณาการศาสตร์ทางด้านดนตรี การเต้นรำ การขับร้องประสานเสียง และศิลปะการละคร การแสดงทั้งหมดจะนำเนื้อหาจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ในบทปฐมกาล มาเป็นแก่นเรื่อง บทละคร และประพันธ์คำร้อง ประกอบกับการเคลื่อนไหวทางนาฏศิลป์และแนวคิดองค์ประกอบศิลป์มานำเสนอเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่เกิดประสิทธิผล

งานวิจัยชี้ให้เห็นว่านาฏกรรมเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเผยแพร่ศาสนาและถวายเกียรติแด่พระเจ้าที่มีประสิทธิภาพ จากแบบสอบถามกลุ่มผู้ชมทั้งหมดพบว่าจำนวนผู้ชมที่ได้รับความรู้นั้นคิดเป็นร้อยละ 95.5 จำนวนผู้ชมที่เกิดปัญญาคิดเป็นร้อยละ 98.5 นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมกลุ่มสมาชิกคริสตจักรให้เกิดทักษะความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้แก่ คณะอนุชนและคณะรวี

คำสำคัญ: นาฏกรรม, คริสตจักร, พระคริสตธรรมคัมภีร์

Abstract

Creation of dance performance in the church: Evangelizing the Holy Bible of Genesis "The Original Sin". The purpose of this creation is 1) To create a dance performance, "The Original Sin", to worship and honour God at Chonburi Church 2) to evangelize the Holy Bible, the chapter of Genesis, to youth groups and Christians. There is a participatory dance creation among students in Burapha University, Chonburi Church And youth group who are amateur actors. The creation is a mixed methodology such as studying, Researching, Collecting, and analyzing documents, textbooks, media, and the Holy Bible to be used as a concept for creating dance performances in the church.

The book of Genesis is considered the first book of the Torah, which contains the first part of the Jewish sacred texts collectively known as Tanak. In the Old Testament of the Christian Scriptures, Genesis addresses the origin of the universe and the earth, and the living thing are beings created by God. This creation focuses on the story of creation presenting Genesis 1-3, with the main theme to portray the story's beginning. The Origin of all things on this earth and the mention of the first sin incarnate from the world's first human pair.

The Results were concluded as follow: The dance performance "The original Sin" in the church is a new form of the Chonburi Church. The Dance Performance was integrated by the knowledge of music, dance, chorus, and theatrical arts. The

performance is based on the Holy Bible in the Genesis chapter, which becomes the plot, poetry, and the dance movement with the concept of art elements to create effective communication.

The dance performance is one of the most effective tools for evangelizing and worship God.

The questionnaire found that the number of viewers who received knowledge accounted for 95.5 percent, the number of intellect audiences accounted for 98.5 percent. And Interpersonal relationship has found in The Youth Group and the Ravi Group.

Keyword: Dance Performance, Church, The Holy Bible

1. บทนำ

นาฏกรรมเป็นศิลปะที่เก่าแก่มากตั้งแต่สมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งแสดงถึงการกระทำ การเคลื่อนไหว เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกด้วยจิตวิญญาณ เพื่อการเคารพต่ออำนาจและสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติที่มนุษย์เกินจะสัมผัสได้ ด้วยเหตุนี้นาฏกรรมจึงจะเกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ จนหล่อหลอมเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในสังคมตลอดมา (นราพงษ์ จรัสศรี, 2549) นาฏกรรมหรือการเต้นรำได้นำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการนมัสการและการสรรเสริญพระเจ้าในบางช่วงในศาสนาคริสต์ ถึงแม้ว่าในช่วงศตวรรษที่ 2 การนาฏกรรมนั้นถือเป็นสิ่งต้องห้ามบางประการของคริสตจักรคริสเตียน ด้วยเหตุผลที่ว่า การเต้นรำนั้นเป็นบาปเพราะมีวัตถุประสงค์ทางเพศก็ตาม แต่ทั้งนี้ วิลเลียม แมคเนลล์ ได้อธิบายว่า คัมภีร์ศาสนายิวและศาสนาคริสต์หลายแห่ง ชี้ให้เห็นว่าการเต้นรำนั้นไม่สามารถตัดขาดจากศาสนาได้ ดังตัวอย่างเช่น กษัตริย์ซาอูลแห่งอิสราเอล ทรงมีพระราชดำรัสต่อกลุ่มผู้พยากรณ์ให้นำนาฏกรรมและการดนตรี เป็นพิธีหนึ่งในการติดต่อสื่อสารกับพระเจ้า (McNeill, W., 1967) นอกจากนี้ ยังปรากฏบันทึกว่าในศาสนาคริสต์ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 2 มีการนมัสการพระเจ้าด้วยการเต้นรำในโบสถ์ประกอบกับการสวด และในข้อเขียนของพระบาซิล (St. Basil) บุคคลสำคัญในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 3 ให้ความเห็นว่าการเต้นรำในโบสถ์นั้นเป็นรูปวงแหวน (Ring Dance) เพราะถือว่าเป็นการเล่นแบบระบำแห่งสวรรค์อีกต่อหนึ่ง

นาฏกรรมในคริสตจักรนั้นได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 มีการนำมาปรับใช้เผยแพร่ศาสนาอย่างมีนัยยะสำคัญเพื่อการนมัสการ โดยนำการเต้นรำที่มีเสน่ห์ดึงดูดต่อผู้คน ดังเช่น บัลเลต์ สตริทแดนซ์ ในช่วงปี ค.ศ. 1970 มาสร้างสรรค์ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การนมัสการร่วมสมัย ในหลายคริสตจักรในเวลาต่อมา (Griffiths, P., 2016) ถึงแม้ว่าคริสตจักรหลายแห่งในปัจจุบันอาจไม่รวมการเต้นรำเป็นการแสดงการนมัสการเป็นส่วนหนึ่งของงานรับใช้พระเจ้า แต่จะจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อสื่อสารความเชื่อของพวกเขาผ่านการเต้นรำ มีท่าเต้นที่หลากหลายซึ่งสามารถสื่อสาร

ข้อความของคริสเตียนตั้งแต่บัลเลต์แบบดั้งเดิมไปจนถึงการเต้นสตรีแดนซ์ คริสตจักรแต่ละแห่งต้องคิดด้วยตนเองตามแนวทางของพระคัมภีร์ โดยมีเนื้อหาที่ระบุไว้เพื่อให้คริสตชนตระหนักถึงการแสดงนาฏกรรมไว้ดังนี้ “ดูก่อนพี่น้องทั้งหลาย ในที่สุดนี้ของใคร่ครวญถึงสิ่งที่จริง สิ่งที่น่านับถือ สิ่งที่ยุติธรรม สิ่งบริสุทธิ์ สิ่งที่น่ารัก สิ่งที่ทรงคุณ คือถ้ามีสิ่งใดที่ล้ำเลิศ สิ่งใดที่ควรแก่การสรรเสริญ ก็ของใคร่ครวญดู” (พระธรรมฟิลิปปี บทที่ 4 ข้อที่ 8 อ้างถึงใน พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับ 1971, 2007, p.311)

คริสตจักรชลบุรี สังกัดสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย ภาค 7 เป็นสถานที่ประกอบศาสนพิธีของคริสตชนนิกายโปรเตสแตนต์ในจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีประวัติความเป็นมาว่า 90 ปี โดยมีพันธกิจการรับใช้เพื่อการถวายเกียรติแด่พระเจ้า เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคริสตชน ในจังหวัดชลบุรี ภายในคริสตจักรชลบุรีนั้นประกอบไปด้วย 6 คณะ อันได้แก่ คณะรวี คณะอนุชน คณะบุรุษ คณะสตรี คณะธรรมกิจ และคณะผู้รับใช้ (คริสตจักรชลบุรี, 2559) พันธกิจของกลุ่มคณะอนุชนของคริสตจักรชลบุรีนั้นมีบทบาทหน้าที่ทั้งในการเรียนรู้หลักคำสอน การรับใช้พระเจ้าและเผยแผ่ศาสนา โดยผ่านทางการศึกษา ขว่ ประเสริฐ และสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ของเหล่าอนุชน ภายใต้โครงการต่าง ๆ ที่ถูกจัดขึ้นในแต่ละปี ดังเช่น ค่ายอนุชน หรือการจัดกิจกรรมทางพิธีการทางศาสนา การชุมนุมเพื่อนมัสการพระเจ้า ตลอดจนการจัดกิจกรรมงานเทศกาลในวันอีสเตอร์และวันคริสต์มาส ซึ่งวันคริสต์มาส นั้นเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่คริสตชนให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง เพราะเป็นวันที่พระเจ้าทรงให้พระบุตรของพระองค์ลงมาบังเกิด เพื่อไถ่บาปให้แก่มนุษย์ คือองค์พระเยซูคริสต์เจ้า มนุษย์จะได้รับความรอดจากการตายบนไม้กางเขนของพระเยซู ด้วยเหตุนี้ชาวคริสตชนจึงได้จัดวันคริสต์มาสขึ้นมาเพื่อรำลึกถึงพระเยซูคริสต์เจ้า คริสตจักรชลบุรีเป็นโบสถ์หนึ่งที่ได้ให้ความสำคัญแก่วันคริสต์มาส ได้มีการจัดงานเฉลิมฉลองเพื่อรำลึกถึงองค์พระผู้เป็นเจ้า ในวันนั้นจะมีกิจกรรมมากมาย เช่น การทำสันทนาการ การรับประทานอาหาร จับของขวัญ และชมการแสดงบนเวทีในยามค่ำคืน

จากข้อมูลที่ผ่านมาในช่วง พ.ศ. 2557-2562 นั้น พบว่าคริสตจักรชลบุรีนั้นเป็นสถานที่หนึ่งในให้มีความสำคัญในการแสดงการเฉลิมฉลองวันคริสต์มาสอย่างต่อเนื่อง โดยมีการแสดงเรื่อง การบังเกิด พระเยซูดังเช่นทุกๆปีที่ผ่านมา กล่าวคือ การแสดงจะใช้บทและวิธีการเล่าเรื่องแบบสูตรสำเร็จ การใช้โครงเรื่องเดิม บทละครเดิม และมีการแยกการเต้นรำ ละคร คอนเสิร์ต อย่างชัดเจน (ปฐมพร สิงห์คำ ป้อง, สัมภาษณ์, สิงหาคม 2563) ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้สร้างสรรค์จึงเกิดแรงบันดาลใจ ที่ต้องการจะพัฒนาและต่อยอดรูปแบบนาฏกรรมสร้างสรรค์เพื่อนมัสการและถวายเกียรติแด่พระเจ้า โดยจะเน้นที่เรื่องราวของการทรงสร้างที่น่าเสนอบทปฐมกาลที่ 1-3 โดยมีใจความสำคัญเพื่อการพรรณนาเรื่องราวที่กล่าวถึงจุดเริ่มต้น จุดกำเนิดของสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ และการกล่าวถึงความบาปแรกที่กำเนิดขึ้นจากมนุษย์คู่แรกของโลก ซึ่งถือได้ว่าจะสร้างปรากฏการณ์การเผยแผ่พระคริสตธรรมคำสอนเรื่องใหม่ในรูปแบบนาฏกรรมให้กับคริสตจักรชลบุรีแห่งนี้

พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาลนั้นเป็นหนังสือเล่มแรกของโตราห์ ที่ได้รับการขนานนามว่าเป็นหนังสือแห่งการเริ่มต้นหรือต้นกำเนิดแห่งจักรวาลอันว่างเปล่าที่มีอยู่ก่อนพระเจ้าทรงสร้างขึ้น ซึ่งใน

บทปฐมนิเทศจะกล่าวถึงที่มาของเวลา พื้นที่ และสสาร การกำเนิดของมนุษย์ การต่อสู้ระหว่างความดีกับความชั่วอันนำไปสู่การก่อเกิดของบาป บทปฐมนิเทศเผยให้เห็นถึงความสัตย์ซื่อต่อพระเจ้าซึ่งตรงกันข้ามกับความล้มเหลวของมนุษยชาติอย่างต่อเนื่อง ดังถ้อยคำหนึ่งในพระคัมภีร์ The New English Bible (1970, p.1) กล่าวว่า

“ในกาลเริ่มต้นของการสร้าง เมื่อพระเจ้าสร้างฟ้าสวรรค์และโลก แผ่นดินก็ปราศจากรูปร่างและความว่างเปล่า มีความมืดปกคลุมอยู่เหนือก้นเหว และมีลมแรงที่พัดเหนือผิวน้ำ พระเจ้าตรัสว่า “ให้อยู่ที่นั่น จงสว่างเกิด” ความสว่างก็เกิดขึ้น พระเจ้าทอดพระเนตรความสว่างนั้นดี พระองค์จึงทรงแยกความสว่างออกจากความมืด พระองค์ทรงเรียกกลางวันสว่างและกลางคืนที่มีมืดมืด คำมา เข้ามา วันแรกก็มาถึง”

นอกเหนือจากการสร้างสรรค์นาฏกรรมที่สมบูรณ์แล้ว ผู้สร้างสรรค์ยังมุ่งส่งเสริมคำสอนของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าแก่คริสตชนทั่วไป ผู้สร้างสรรค์ได้จัดทำกระบวนการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกคริสตจักรชลบุรีที่ผ่านระบบออนไลน์ ด้วยโปรแกรม Google forms ประเภทแบบปลายปิด ทั้งหมด 60 คน จากคณะต่าง ๆ ภายในโบสถ์ 6 คณะ ได้แก่ คณะรวี คณะอนุชน คณะบุรุษ คณะสตรี คณะธรรมกิจ และคณะผู้รับใช้ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ โดย ผลจากการสำรวจพบว่า กลุ่มคณะต่าง ๆ นั้นมีความประสงค์ในการถวายเกียรติแด่พระเจ้า โดยมุ่งสร้างสรรค์ใน 3 ประเด็น ดังนี้ 1) สร้างสรรค์การแสดงเรื่องใหม่โดยยังคงสอดแทรกแนวคิดในบทพระคัมภีร์ 2) สร้างสรรค์การแสดงที่น่าสนใจ และสามารถสื่อสารบทพระคัมภีร์ คำสอนได้อย่างเข้าใจง่าย 3) การสร้างสรรค์การแสดงที่บูรณาศาสตร์หลากหลายแขนง เช่น การเต้นรำ การละคร ดนตรีและการขับร้องประสานเสียง ผู้สร้างสรรค์หวังว่าการแสดงครั้งนี้จะเป็นแนวทางใหม่ในการสร้างสรรค์การแสดงเพื่อการนมัสการและถวายเกียรติแด่พระเจ้า ให้กับกลุ่มคริสตชนในคริสตจักรชลบุรี อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถสร้างพื้นที่ของอนุชนในการเรียนรู้พระธรรมคำสอน ข้อคิดคติสอนใจที่สามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดการดำรงชีวิตอยู่ด้วยความรักและสันติสุขได้ อาเมน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์นาฏกรรมชุด “The Original Sin” เพื่อการนมัสการและถวายเกียรติแด่พระเจ้าให้แก่คริสตจักรชลบุรี
2. เพื่อเผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมนิเทศที่ 1-3 แก่อนุชนและคริสตชนทั่วไปในรูปแบบนาฏกรรมสร้างสรรค์

3. ขอบเขตของการวิจัย

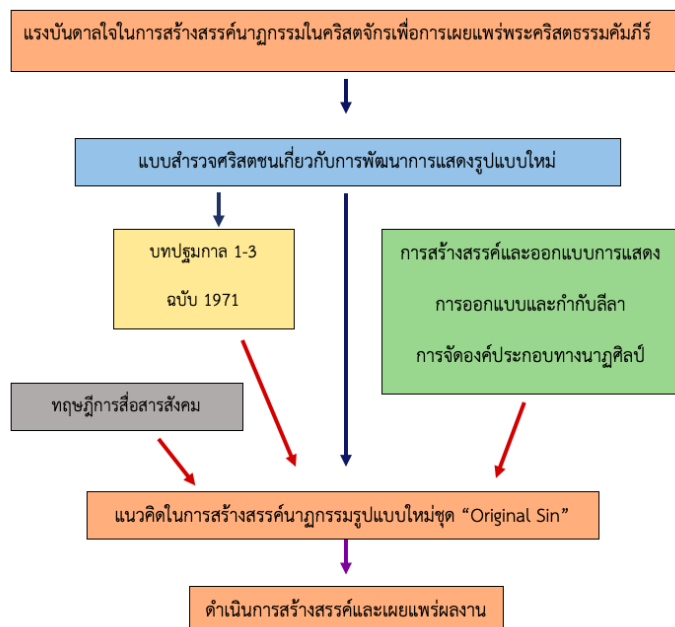
งานสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักร: เผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล ชุด “The Original Sin” มีแนวทางทางสร้างสรรค์การแสดงเพื่อการนมัสการและถวายเกียรติแด่พระเจ้าให้แก่คริสตจักรชลบุรีด้วยการบูรณาการศาสตร์เพื่อให้เกิดนาฏกรรมแบบใหม่และนำเสนอประเด็นใหม่ที่มีความแตกต่างจากเดิม โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้สร้างสรรค์กำหนดเนื้อหาและประเด็นที่จะนำเสนอโดยการศึกษาข้อมูลจากหนังสือพระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาลที่ 1-3 ฉบับปี 1971 กล่าวถึงจุดเริ่มต้นและจุดกำเนิดของสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ และการกล่าวถึงความบาปแรกที่เกิดขึ้นจากมนุษย์คู่แรกของโลก

3.2 ขอบเขตด้านประชากร ผู้สร้างสรรค์กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มคริสตชนในคริสตจักรชลบุรี โดยวิธีการสุ่มในแต่ละคณะ คณะละ 10 คน อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ได้แก่ คณะรวี คณะอนุชน คณะบุรุษ คณะสตรี คณะธรรมกิจ และคณะผู้รับใช้

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลา ผู้สร้างสรรค์กำหนดการสร้างสรรค์นาฏกรรมและการลงสำรวจพื้นที่ เก็บข้อมูล ณ คริสตจักรชลบุรี โดยเริ่มปฏิบัติการในวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2563 ตลอดจนดำเนินการฝึกซ้อม จัดเผยแพร่การแสดง และจัดทำแบบประเมินในวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เวลา 19.30 น.

กรอบแนวคิดของการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในกระบวนการสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักรชุด “The Original Sin”

ที่มา : ภัชกรชา แก้วพลอย (2563)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักร: เผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล ชุด “The Original Sin” นั้นมีกระบวนการศึกษาค้นคว้า แนวคิดและทฤษฎี เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงสำรวจ โดยมีแนวทางในศึกษาค้นคว้านี้

4.1 การลงพื้นที่สำรวจปัญหา ณ คริสตจักรชลบุรี และแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับ ศาสนาจารย์ปฐมพร สิงห์คำป๋อง ศิษยาภิบาลคริสตจักรชลบุรี เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในประเด็น การสร้างสรรค์การแสดงและเนื้อหาการแสดง

4.2 ทำแบบสำรวจออนไลน์แบบปลายปิด ผ่านโปรแกรม Google forms กับกลุ่มตัวอย่างคริสตชนในคณะต่าง ๆ ของคริสตจักรชลบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 6 คณะ สุ่มโดยคณะละ 10 คน อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ได้แก่ คณะรวี คณะอนุชน คณะบุรุษ คณะสตรี คณะธรรมกิจ คณะผู้รับใช้ โดยการส่งลิงค์แบบสอบถามผ่านแอปพลิเคชัน ไลน์และเฟสบุ๊ก เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในประเด็นการสร้างสรรคการแสดงและเนื้อหาการแสดงอีกทางหนึ่ง

4.3 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.3.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือพระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับ 1971 หนังสือเกี่ยวกับศาสนาและหลักความเชื่อของคริสตชน

4.3.2 ศึกษาข้อมูลแนวคิดทฤษฎี การออกแบบและกำกับการแสดง การกำกับลีลา และการจัดวางองค์ประกอบทางนาฏศิลป์

4.3.3 ศึกษาข้อมูลจากสื่อออนไลน์

4.4 การดำเนินการสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักรชุด “The Original Sin”

4.5 นำเสนอผลงานในวันที่ 24 ธันวาคม 2563 ณ คริสตจักรชลบุรีและเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์

4.6 ทำแบบประเมินแบบปลายปิดแก่กลุ่มผู้ชมในวันที่ 24 ธันวาคม 2563 ณ คริสตจักรชลบุรี

4.7 วิเคราะห์ผลการสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักรชุด “The Original Sin”

5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 เพื่อให้เกิดแนวทางหนึ่งโดยการบูรณาการศาสตร์ทางศิลปะเพื่อการรับใช้ศาสนาและรับใช้สังคม

5.2 เพื่อเป็นการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มคริสตชน หรือกลุ่มสังคม โดยผ่านกระบวนการทางศิลปะอย่างสร้างสรรค์

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักร: เผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล ชุด “The Original Sin” มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 การสร้างสรรคานาฏกรรมชุด “The Origin Sin” เพื่อการนมัสการและถวายเกียรติแด่พระเจ้าให้แก่คริสตจักรชลบุรี

1.1 การสร้างสรรคานาฏกรรมรูปแบบใหม่

การสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักรชุด “The Original Sin” นั้นเป็นการแสดงที่ได้รับสร้างสรรคเป็นผลงานต้นฉบับใหม่ของคริสตจักรชลบุรี โดยมีเนื้อหา เรื่องราวที่แตกต่างจากการแสดงที่ผ่านมาในช่วงเวลา พ.ศ. 2557-2562 การแสดงชุดนี้ได้มีการบูรณาการศาสตร์ทางด้านศิลปะการแสดงที่หลากหลาย อาทิ การวางโครงสร้างการแสดง การประพันธ์เนื้อร้องการแสดง การออกแบบและกำกับลีลาสมัยใหม่ การขับร้องประสานเสียง และศิลปะการละคร

ทั้งนี้จากการทำแบบสอบถามไปประเมินผลกับผู้เข้าชมการแสดงจำนวน 100 คนที่เข้ามาร่วมชมการแสดง พบว่าจำนวน 100% เห็นด้วยที่การแสดงในครั้งนี้แตกต่างจากเดิม และจำนวน 100% เห็นด้วยที่การแสดงในครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางให้แก่การสร้างการแสดงในอนาคตต่อไปได้

1.2 การวางโครงสร้างการแสดง

การสร้างสรรคานาฏกรรมในคริสตจักรชุด “The Original Sin” มีวัตถุประสงค์เพื่อการเผยแพร่เนื้อหาในพระคริสตธรรมคัมภีร์ในบทปฐมกาลที่ 1-3 โดยมีใจความสำคัญเพื่อการพรรณนาเรื่องราวที่กล่าวถึงจุดเริ่มต้น จุดกำเนิดของสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ และการกล่าวถึงความบาปแรกที่กำเนิดขึ้นจากมนุษย์คู่แรกของโลก ซึ่งกระทำผิดต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า โดยการกินผลที่พระเจ้าทรงห้าม ดังนั้นแล้วมนุษย์จึงถูกตัดขาดจากความสัมพันธ์กับพระองค์ หรือที่พระเจ้าทรงเรียกว่า “ความตาย” ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานั้น ส่งผลให้มนุษย์ที่พระเจ้าทรงสร้างต้องถูกลงโทษคือการไล่ออกจากสวนเอเดนและทำให้แผ่นดินถูกสาปแช่งด้วยความทุกข์ทรมานต่าง ๆ ลูกหลานที่กำเนิดจากครรภ์จะมีบาปติดตัวไปเพราะการกระทำของเขา

จากข้อมูลดังกล่าว ในการสร้างสรรคการแสดงจึงมุ่งเน้นความเป็นมาของจุดเริ่มต้นของความบาป ซึ่งแท้จริงแล้ว “ความบาป” ไม่ได้เกิดขึ้นจากการทำผิดของมนุษย์ผู้ที่พระเจ้าทรงสร้าง แต่เป็นบาปที่ทูลสรรเสริญของพระเจ้าได้กระทำต่อพระองค์ เพราะความหยิ่งผยอง จองหอง ไม่พอใจในสถานะของตนเองเพราะตำแหน่งอันยิ่งใหญ่ที่พระเจ้ามอบให้ ซึ่งอาจจะเ็นรองจากพระเจ้าเพียงเล็กน้อย ทำให้เกิดความทะเยอทะยานยิ่งขึ้นจนอยากจะเท่าเทียมกับพระเจ้า จากนั้นก็ถูกขับไล่ออกจากโลก และชักชวนมนุษย์ให้หลงทำความบาปตามไปด้วย (พระธรรมอิสยาห์ บทที่ 14 ข้อที่ 12 อ้างถึงใน พระคริสตธรรม

คัมภีร์ ฉบับ 1971, 2007, p.970) โดยการแสดงจะแบ่งเป็น 4 ช่วงการแสดง คือ 1) พระเจ้าสร้างโลก 2) ผลไม้ต้องห้าม 3) ซาตาน และ 4) พระเจ้าทรงรักโลก

1.3 การนำบทพระคริสตธรรมคัมภีร์มาเป็นแนวคิดในการประพันธ์คำร้องและดนตรี

ในการแสดงช่วงที่ 1) พระเจ้าสร้างโลก โดยการแสดงจะกล่าวถึงการสร้างโลกของพระเจ้าเป็นเวลา 7 วัน นำมาเรียบเรียงใหม่เป็นบทเพลงที่ชื่อว่า “พระเจ้าสร้างโลก” โดยมีกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาในพระคริสตธรรมคัมภีร์มาเป็นแนวคิดหลักในการประพันธ์คำร้องและดนตรี เพื่อมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ชมสามารถเกิดภาพในจินตนาการ และสามารถจดจำเนื้อหาในพระคัมภีร์ที่ได้สอดแทรกเข้าใจในการแสดงได้ ผู้สร้างสรรค์ได้ตระหนักถึงดีว่า ดนตรีนั้นมีอิทธิพลมากในการกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันภายในจิตใจของมนุษย์ ผู้ฟังจะเกิดจินตนาการจากการได้ยิน การรับรู้และสัมผัสได้ถึงความงาม ความสำคัญของดนตรีไม่เพียงแต่การกำหนดประเภทของรูปแบบการแสดงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงอารมณ์ (Mood) รูปแบบ (Style) ช่วงเวลา (Length) วลีเพลง (Phrase) และภาพรวมด้วย

ปฐมกาล บทที่ 1 ข้อที่ 6 “พระเจ้าตรัสว่า จงมีภาคพื้นในระหว่างน้ำ แยกน้ำออกจากกัน พระเจ้าทรงสร้างภาคพื้นนั้นขึ้น แล้วทรงแยกน้ำที่อยู่ใต้ภาคพื้นออกจากน้ำที่อยู่เหนือภาคพื้น ก็เป็นดังนั้น พระเจ้าจึงทรงเรียกภาคพื้นนั้นว่า พื้น มีเวลาเย็น และเวลาเช้า เป็นวันที่สอง พระเจ้าตรัสว่า น้ำที่อยู่ใต้ฟ้า จงรวมอยู่แห่งเดียวกัน ที่แห่งจงปรากฏขึ้น ก็เป็นดังนั้น” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับ 1971, 2007:1)	บทเพลง “พระเจ้าสร้างโลก” จงมีภาคพื้นในระหว่างน้ำแล้วน้ำก็จงแยกออกจากกัน จงมีน้ำที่อยู่ใต้ฟ้าและจงมีเมฆอยู่ทั่วฟ้า จงมีต้นไม้หลายชนิดให้ผลและเกิดผลเป็นไปตามน้ำ พระทัยพระเจ้า **พระวิญญาณขององค์พระเจ้าทรงครอบครองอยู่เหนือทุกสิ่งได้ตรัสสิ่งใดก็เกิดขึ้นจริงให้ข้าได้สรรเสริญ ให้พืชออกผลและให้เป็นเมล็ดให้เป็นอาหารความสมบูรณ์แก่ร่างกายให้ข้าชื่นชมให้สมดังพระทัยผู้ทรงเกรียงไกร จงมีดวงดาวที่ประกายแสงให้แจ้งวันเวลา วันเดือนปีมีดวงอาทิตย์ให้ครองกลางวัน และดวงจันทร์จะครองในกลางคืน ให้เหล่าดวงดาวจงเปล่งแสงทั่วทั้งผืนแผ่นดินพระเจ้าทรงเห็นว่าเป็นสิ่งดี...
--	---

รูปที่ 2 ตัวอย่างการประพันธ์คำร้อง ในนาฏกรรมในคริสตจักรชุด “The Original Sin”

ที่มา : ภัชกรชา แก้วพลอย (2563)

1.4 การออกแบบท่วงท่าและการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักร้องประสานเสียง

การออกแบบท่วงท่าและการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักร้องประสานเสียง ผู้สร้างสรรค์นั้นได้ศึกษาความรู้เพิ่มเกี่ยวกับการขับร้อง เพื่อที่จะสามารถออกแบบการแสดงได้ ผลปรากฏว่าการออกแบบการ

แสดงนั้นเป็นได้ด้วยข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหวที่รวดเร็ว และทักษะนาฏศิลป์เนื่องจากเป็นกลุ่มนักแสดงสมัครเล่น โดยผู้สร้างสรรค์ได้คำนึงถึงว่า

“การออกเสียง ในการขับร้องเพลงจะต้องออกเสียงให้เต็มเสียงตาม จังหวะและทำนองของ เพลง ซึ่งจะต้องมีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ ไม่ขาดช่วง หายใจเข้าออกให้ สอดคล้องกับการร้องเพลงช่วย ทำให้ร้องเพลงได้ดีขึ้น การใส่อารมณ์กับเพลง ผู้ขับร้องควรรู้ ความหมายจังหวะและทำนองเพลง เพื่อจะ ได้ปรับอารมณ์และความรู้สึกให้เข้ากับเพลงจะทำให้ ร้องเพลงได้ดี ท่าทางในการร้องเพลง ยืนให้มั่นคง ไม่กดทับกระบังลม ไม่อ ย่อตัว จนทำให้เปล่งเสียงร้องออกมาไม่ชัดถ้อยชัดคำและ ควรสร้างบรรยากาศ ร่วมกับผู้ฟัง ให้ผู้ฟังได้มีอารมณ์ร่วมกับ เพลงที่ร้อง” (กรสรวง ดินวลพะเนา, 2556, หน้า 40-52)

ด้วยเหตุนี้จึงออกแบบให้กลุ่มนักร้องประสานเสียงนั้นเป็นตัวละคร “ทูตสวรรค์” โดยเคลื่อนไหว ด้วยท่าทางที่เรียบง่ายและช้า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุปสรรคในการเปล่งเสียง จากนั้นจึงใช้แนวคิดการจัด วางองค์ประกอบบนเวทีเพื่อการสื่อสารต่อผู้ชมผ่านคำร้อง เช่น การแปรขบวนแถวที่เปรียบเสมือน ช่วงเวลากลางวันและกลางคืน การสร้างสัญลักษณ์แห่งทูตสวรรค์ด้วยการจัดวางตำแหน่งเป็นวงกลม (Ring Dance)

รูปที่ 3 การแสดงกลุ่มนักร้องประสานเสียง

ที่มา : ภัชกรชา แก้วพลอย (2563)

1.5 การออกแบบและกำกับลีลา

ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้ใช้แนวคิด ศิลปะการแสดงแบบร่วมสมัย (Contemporary) กล่าวคือ “เป็นการแสดงที่มีรูปแบบการเคลื่อนไหวที่สร้างสรรค์ขึ้นจาก จินตนาการของผู้สร้างหรือผู้แสดง โดย ท่าทางที่แสดงออกไม่ยึดรูปแบบที่เคร่งครัดตามการเคลื่อนไหวแบบดั้งเดิม นิยมสร้างสรรค์ให้เหมาะสม

ตามยุคสมัยและความนิยมของผู้ชม ซึ่งใน ความเป็นร่วมสมัยอาจแสดงออกมาจากท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้แสดง บทเพลงประกอบ การ แต่งกาย ฉาก แสงสีเสียงโดยขออธิบายเป็นหัวข้อดังนี้

1.5.1 การจัดระเบียบร่างกาย (Body and Alignment) การออกแบบลีลาท่าทางจะต้องมีจินตนาการโดย ถ่ายทอดผ่านทางร่างกาย ออกมาเป็นท่าทางที่สวยงาม ประกอบกับการแปรขบวนแถว (อภิธรรม กำแพงแก้ว, 2554) ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์จะคำนึงถึงเรื่องของความเหมาะสม การร้องเพลง และ ศักยภาพ นักแสดง รวมไปถึงความสอดคล้องกับบทบาทตัวละคร ซึ่ง ในบางช่วงของการแสดงนักร้องประสานเสียงนั้นไม่จำเป็นจะต้องแสดงกลุ่มท่าชุด (Dance Routines) ที่หวือหวา เพียงแค่จัดระเบียบร่างกายให้ตรงตามจังหวะ (Rhythm) และท่าทางแบบการตีบท (Mime) ก็สามารถทำให้การแสดงนั้นมีประสิทธิภาพเช่นกัน

1.5.2 การออกแบบและกำกับลีลาแบบเล่าเรื่อง (Narrative Dance) ผู้สร้างสรรค์กำหนดให้การออกแบบลีลาที่เพื่อรักษาความหมายของการแสดงที่ประกอบกับคำร้องเพื่อให้การแสดงนั้นสื่อสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบได้ด้วยท่าทางการเคลื่อนไหวด้วยอิริยาบถในชีวิตประจำวัน ท่าทางการตีบท และท่าทางเชิงสัญลักษณ์ โดยนำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ท่าทางในช่วงที่ 1 พระเจ้าสร้างโลก โดยการตีบทนั้นต้องสัมพันธ์กับ บทเพลง คำร้อง จังหวะ และความหมายที่พรรณนาถึงการสร้างแผ่นดิน ท้องฟ้า ดวงดาว ต้นไม้ สรรพสิ่งมีชีวิต เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการออกแบบลีลาเล่าเรื่องด้วยกระบวนการด้นสดทางนาฏศิลป์ (Dance Improvisation) โดยแอมโบรซิโอ (Ambrosio) ได้อธิบายถึง การด้นสดไว้ว่า นาฏศิลป์ที่เสมือนการเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งบางครั้งเกิดจากแรงผลักดันภายในที่ทำให้การเคลื่อนไหวเป็นไปอย่างธรรมชาติ การด้นสดเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะมันง่ายสำหรับบางคนที่ไม่ได้รับการฝึกฝนหรืออาจไม่มีทักษะทางด้านนาฏศิลป์มาก่อน ดังนั้นการด้นสด อาจจะไม่มีการเคลื่อนไหวที่สามารถเรียนรู้ได้จากชั้นเรียน พวกเขาจะสามารถทำการด้นสดโดยการเคลื่อนไหวช้า ๆ อย่างอิสระและกลมกลืนได้อย่างธรรมชาติด้วยตัวของเขาเอง หลายต่อหลายครั้งที่การเคลื่อนไหวประเภทนี้จะเกิดขึ้นจากส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่เคลื่อนไหวได้อย่างธรรมชาติ” (Ambrosio, 1999) ซึ่งการด้นสดนี้นักแสดงจะต้องรู้สึกถึงเรื่องราว แล้วถ่ายทอดออกมาโดยเป็นท่าทางจึงกำหนดให้ตัวละครของอาดัมและเอวา แสดงการด้นสดในช่วงสารภาพบาปเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ของความหนักหน่วง ความทุกข์ทรมานจากบาป เพื่อสารภาพบาปแล้ว ตนเองจะแสดงท่วงท่าที่เบาลอย เคลื่อนไหวอย่างลื่นไหล เพื่อแสดงถึงนัยยะว่าตนเองนั้นได้รับการไถ่บาปแล้ว

รูปที่ 4 อาดัมกับเอวา

ที่มา : ภัชกรชา แก้วพลอย (2563)

1.5.3 การออกแบบและกำกับลีลาสำหรับอนุชน ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดการแสดงแบบมีส่วนร่วม (Participation) กับคริสตชนในคริสตจักรชลบุรี อันเป็นพันธกิจหนึ่งของกลุ่มคณะอนุชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ของเหล่าอนุชน ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดตัวละคร “นกน้อย” แก่กลุ่มอนุชนพร้อมทั้งออกแบบลีลาที่คำนึงถึงวัยวุฒิและความสามารถในการเคลื่อนไหวเป็นหลัก โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์ในหลากหลายรูปแบบเช่น การมุ่งเน้นสร้างสรรค์ท่าทางที่เลียนแบบท่านก เช่น ท่าบิน ท่ากินอาหาร เป็นต้น วิธีการเล่าเรื่องราวเพื่อวางเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบทเพลงเพื่อให้นักแสดงกลุ่มอนุชนสามารถเกิดกระบวนการจดจำท่วงท่าและเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่นั้นได้อย่างไม่ตื้นเขินและเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มอนุชนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีสมาธิ เกิดความศรัทธาในการมีส่วนร่วมในการแสดงและบรรยากาศที่เป็นกันเอง

รูปที่ 5 การแสดงกลุ่มอนุชน “นกกน้อย”

ที่มา : ภัชกรชา แก้วพลอย (2563)

1.5.4 การออกแบบและกำกับลีลาเชิงจินตภาพ (Imagery Movement) ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดการออกแบบลีลาเชิงจินตภาพ โดยสร้างสรรค์ภาพขึ้นในจิตใจ จินตนาการนั้น กระบวนการก่อรูปขึ้นในสำนึกโดยแรงขับจากจิตใจ ซึ่งรูปลักษณ์ที่สร้างจากจินตนาการนั้นอาจเหมือนแตกต่างหรือพิสดารไปจากสิ่งที่เคยเห็น หรือมีอยู่ตามธรรมชาติก็เป็นได้ แหล่งที่มาของจินตนาการ อาจเกิดจากการกระตุ้นของประสบการณ์ภายนอก หรือจากการกระตุ้นของอารมณ์ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่สะสมอยู่ใน (ฉันทนา เอี่ยมสกุล, 2553) ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้นำแนวคิดในขององค์ประกอบทัศนศิลป์มาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบท่าทางและการเคลื่อนไหว ซึ่งประกอบไปด้วยเส้น รูปร่าง รูปทรงของต้นไม้ ทิศทางการเคลื่อนไหวของงู นัยยะของสี เป็นต้น ดังที่ฮานน่า เจ ได้กล่าวว่า การเดินรำเสมือนบทกวีที่อาจมีการอ้างถึงความรู้ความเข้าใจในแก่นแท้ของเนื้อหา อาจสื่อความหมายผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อุปมา (Metaphor) การเดินรำแทนบทร้อยแก้วที่บอกความหมายที่เหมือนกัน นามนัย (Metonym) การเดินรำที่เชื่อมโยงกับภาพรวมที่ใหญ่กว่า การรวมตัวกัน รูปธรรม (concretization) การนำเสนอแบบเลียนแบบ การจัดรูปแบบ (Stylization) ท่าทางหรือการเคลื่อนไหวทางศาสนาที่เป็นลักษณะเฉพาะ รูปบูชา (Icon) นักเต้นที่ตีตราลักษณะบางอย่างของพระเจ้าและได้รับการยกย่องหรือปฏิบัติว่าเป็นเทพเจ้าองค์นั้น และการทำให้เป็นจริง (Actualization) ภาพของชีวิตจริงของนักเต้นหนึ่งหรือหลายแง่มุม. (Hann, J., 2004)

รูปที่ 6 การออกแบบลีลาเชิงจินตภาพ ต้นไม้และงู

ที่มา : ภัชกรชา แก้วพลอย (2563)

1.6 การออกแบบเครื่องแต่งกายของนักแสดง

จากการศึกษาเรื่องราวในพระคัมภีร์ที่มีเนื้อหามากกว่า 2,000 ปี หลักการออกแบบชุดการแสดงผู้สร้างสรรค์จึงการออกแบบตามจากจินตนาการเพื่อถ่ายทอดการสื่อสารกับคริสตชนในแต่ละช่วงอายุ ทั้งนี้เครื่องแต่งกายจะถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้งบประมาณที่จำเป็น เน้นการเลือกสรรวัสดุต่างๆ มาประยุกต์ (mix and match) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำไปใช้ในโอกาสต่อไป โดยมีรายละเอียดแต่ละตัวละครดังนี้

1) เครื่องแต่งกายนักแสดงประกอบ (หมู่มวลธรรมชาติ) ผู้สร้างสรรค์ได้แรงบันดาลใจมาจากชนชาติอิสราเอล โดยนำวัฒนธรรมการแต่งกายที่มีการคลุมผ้ามาผสมผสานกับการแต่งกายแบบแฟนตาซี โดยออกแบบเป็นธรรมชาติ มีการประดับเกวาล์ยไม้ เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และสถานที่

2) เครื่องแต่งกายนักร้องประสานเสียง (ทูตสวรรค์) กลุ่มนักร้องประสานเสียงให้สวมชุดสีขาวยาวเพื่อแสดงถึงทูตสวรรค์ที่มีความบริสุทธิ์ สันติสุข และนักแสดงกลุ่มอนุชน (เจ้านกน้อย) นั้นเป็นชุดราตรีสีขาวจากแนวคิดมาจากนกพิราบสีขาวที่โบยบินอยู่บนท้องฟ้าเรื่องราวในพระคัมภีร์ซึ่งสื่อถึงอิสรภาพของพระเจ้า

3) เครื่องแต่งกายนักแสดงหลักอาดัมกับเอวา จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานที่ ผู้สร้างสรรค์ต้องออกแบบเครื่องแต่งกายที่ไม่ล่อแหลมเกินไป และใช้เครื่องแต่งกายสีเขียวแทนใบไม้ในการปกคลุมร่างกาย

4) เครื่องแต่งกายนักเต้น (มารชาตาน) กลุ่มนักเต้นมารชาตาน ผู้สร้างสรรค์ออกแบบให้สามารถเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนจนเกินไป โดยการใช้ลายของเนื้อผ้าเพื่อสื่อสารโดยตรง คือผ้าลายงู และเพิ่มเครื่องประดับบนศีรษะให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น

1.7 การออกแบบแสงเพื่อการแสดง ผู้สร้างสรรค์ออกแบบแสงให้เข้ากับสถานการณ์ตามโครงสร้างการแสดงคือแบ่งออกเป็น 4 ช่วงการแสดงด้วยกัน โดยในแต่ละช่วงจะมีหลากหลายอารมณ์ ทั้งนี้ได้ใช้แนวคิดสีเชิงจิตวิทยา เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก บรรยากาศของการแสดง ดังเช่น ช่วงที่ 1 เล่าถึงการทรงสร้างของพระเจ้าจะอยู่ในโทนแสงสีฟ้า สีเหลือง สีส้ม สีเขียว ให้ความรู้สึกสดใส ที่กล่าวถึงธรรมชาติ ทะเล ต้นไม้ ดวงอาทิตย์ ช่วงที่ 2 เล่าถึงมารชาตานมาล่อลวงเอวา โทนแสงจะเป็นสีแดง สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกถึงพลังอำนาจมืด การตกอยู่ในภวังค์ เพิ่มแสงสีขาวส้มกับต้นไม้ใหญ่เพื่อให้โดดเด่นขึ้นในช่วงนี้ และ ช่วงที่ 3 กล่าวถึงอาดัมเอวารู้สึกผิดที่ไม่เชื่อฟังพระเจ้าและถูกลงโทษ โทนแสงจะเป็นสีน้ำเงิน สีขาว ให้ความรู้สึกสิ้นหวัง หมดหวัง ทุกข์ใจ และช่วงสุดท้ายเล่าถึงการบอกข่าวประเสริฐเรื่องบังเกิดพระเยซู โทนแสงจะเป็นสีขาว สีส้ม สีเหลือง ให้ความรู้สึกถึงสันติสุข ความปิติยินดี

1.8 ความงามในการสร้างนาฏกรรมในคริสตจักร

นาฏกรรมในคริสตจักรในยุคร่วมสมัยนั้นสามารถสร้างสรรค์ให้เกิดรูปแบบใหม่ตามยุคสมัย ถึงแม้ว่าในคริสตจักรบางแห่งในประเทศไทยนั้นจะมีการละเว้นด้วยเหตุผลของเรื่องเพศ แต่สำหรับคริสตจักรชลบุรีนั้นถือได้ว่าปรับตัวสู่การนมัสการร่วมสมัย ด้วยการบูรณาการศาสตร์ศิลปะการแสดง การเต้นรำ นาฏศิลป์และดนตรีเพื่อรับใช้พระเจ้า ตลอดจนการเผยแพร่ศาสนาสู่บุคคลทั่วไป ดังนั้นความงามของนาฏกรรมในคริสตจักรนั้น จึงมุ่งเน้นนิยามของคำว่า “การเคลื่อนไหวด้วยความศรัทธา” ดังวรรณกรรมหนึ่งของคริสตธรรมคัมภีร์ที่กล่าวว่า

“ดูก่อนพี่น้องทั้งหลาย ในที่สุดนี้ของใจใคร่ครวญถึงสิ่งที่จริง สิ่งที่น่านับถือ สิ่งที่ยุติธรรม สิ่งที่เป็นบริสุทธิ์ สิ่งที่น่ารัก สิ่งที่ทรงคุณ คือถ้ามีสิ่งใดที่ล้ำเลิศ สิ่งใดที่ควรแก่การสรรเสริญ ก็ของใจใคร่ครวญดู” (พระธรรมฟิลิปปี บทที่ 4 ข้อที่ 8 อ้างถึงใน พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับ 1971, 2007, หน้า 311)

นอกจากนี้ ฮานน่า เจ ได้กล่าวถึงพลังของการเต้นรำในคริสตจักรไว้อีกว่า พลังของการเต้นรำที่ปรากฏในทางศาสนา นั้นจะเกิดขึ้นจากความสามารถหลายด้านของนักเต้น เช่น อารมณ์ ความรู้สึกและสัญลักษณ์ ในสถานการณ์ที่ดึงดูดความสนใจ โดยการออกแบบกรอบแนวคิด เวลา และการสื่อสาร การเต้นรำเป็นยานพาหนะที่ตอกย้ำทางความคิดที่แสดงออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งวิธีการเหล่านี้สามารถเกิดขึ้น ปรับเปลี่ยนได้ตามประสบการณ์ โลกทัศน์ สังคมและความเชื่อของผู้มีส่วนร่วม (นักแสดงและผู้ชม) โดยเฉพาะแรงศรัทธาที่มีอิทธิพลต่อโลกรอบตัวของพวกเขา (Hanna, J., 2004)

จากที่กล่าวมานั้น ผู้สร้างสรรค์คำนึงถึงแนวคิดการสร้างเชื่อ ความหมายการเคลื่อนไหวที่เป็นเหตุเป็นผล มุ่งเน้นไปที่สาระสำคัญที่สามารถโน้มน้าวใจผู้ชมให้เกิดความศรัทธามากกว่าการเน้นเทคนิคการเต้นรำที่หวือหวา ภายนอก หรือท่าทางที่สื่อไปในทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับศาสนสถานและกลุ่มผู้ชม

ประเด็นที่ 2 เพื่อเผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาลแก่อนุชนและบุคคลทั่วไป

นาฏกรรมเปรียบเสมือนช่องทางเพื่อการสื่อสารเนื้อหา คำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์สู่คริสตชนและผู้ชม ซึ่งเดวิด เค. เบอร์โล ได้อธิบายไว้ว่า การสื่อสารนั้นจะประสบผลสำเร็จโดยผ่านการจัดความรู้ก็คือ คน เทคโนโลยี กระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำองค์ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ โดยประกอบด้วย ผู้ส่ง (Source) ข่าวนสาร (Message) ช่องทางในการสื่อสาร (Channel) ผู้รับ (Receiver) และเป็นผู้มีทัศนคติ ระดับความรู้และพื้นฐานสังคมวัฒนธรรม (เดวิด เค. เบอร์โล, อ้างถึงใน วรพันธุ์ แยมหงษ์ภา, 2561) ซึ่งนาฏกรรมในคริสตจักรลบลูรีครั้งนี้ถือได้ว่าผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ได้ครบองค์ประกอบทฤษฎีการสื่อสารและมีประสิทธิภาพ โดยขออธิบายเป็นหัวข้อดังนี้

2.1 ด้านความรู้ นาฏกรรมชุด “The Original Sin” สื่อสารเนื้อหาในพระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล 1-3 ที่พรรณนาถึงการสร้างโลกของพระเจ้า การกำเนิดของมนุษย์คู่แรก การบังเกิดของพระเยซูตามความเชื่อของชาวคริสตชน สู่ความเชื่อเรื่องทูตสวรรค์ มารซาตาน โดยมีค่าเฉลี่ยเป็น 95.5% จากแบบสอบถามของกลุ่มผู้ชมทั้งหมด

2.2 ด้านปัญญา นาฏกรรมชุด “The Original Sin” ได้สอดแทรกข้อคิดในการดำเนินชีวิตแก่กลุ่มผู้ชม ได้ตระหนักถึงการกระทำบาปที่เกิดขึ้นกับตัวละครอาดัมและเอวา ผู้สร้างสรรค์นำเสนอภัยแห่งบาปผ่านกระบวนการเคลื่อนไหวของตัวละคร โดยการใช้สัญลักษณ์ก้นหีนเหมือนการรับโทษ ภาระอันเกิดจากบาปอันหนักหน่วงที่ได้กระทำลงไปนั้น จึงเกิดศรัทธาแห่งความเชื่อว่ามีมนุษย์ทุกคนนั้นมีบาปติดตัว

2.3 ด้านทักษะความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ในการสร้างสรรค์นาฏกรรมชุดนี้ มีกระบวนการสร้างสายสัมพันธ์อันดีแก่คริสตชน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ทางผู้สร้างสรรค์มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดโอกาสให้อนุชนเข้าร่วมการแสดงอย่างสมัครใจ โดยมีอนุชนในคณะรวี ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกของคริสตจักรที่มีอายุตั้งแต่อายุ 6 ปีขึ้นไป โดยแต่เดิมนั้น ศาสนจักรลบลูรีมีความเชื่อที่ต้องการปลูกฝัง ฝึกฝนลูกหลานให้เดินในเส้นทางแห่งความเชื่อของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าจึงสนับสนุนให้อนุชนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมภายในคริสตจักรควบคู่กับการเรียนคำสอนศาสนาที่สามารถนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบันได้

โดยจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ชี้ให้เห็นว่านาฏกรรมเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเผยแพร่ศาสนาและถวายเกียรติแด่พระเจ้าที่มีประสิทธิภาพ โดยจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างคริสตชนที่ได้เข้าร่วมรับชมการแสดงนั้นได้รับความรู้นั้นคิดเป็นร้อยละ 95.5 และผู้ชมจำนวน 98.5% ตระหนักถึงผลของการกระทำบาป กลุ่มอนุชนสามารถเชื่อมโยงความเชื่อได้ว่า ชาวคริสตชนนั้นตระหนักถึงพิธีการสารภาพบาป เมื่อกระทำบาปแล้วนั้นต้องสารภาพบาปกับองค์พระผู้เป็นเจ้าผ่านการอธิษฐาน ซึ่งถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนมีทรรศนะว่าสาเหตุที่ผลการสอบถามนั้นแสดงผลลัพธ์เชิงบวกนั้นอาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการนำเสนอของนาฏกรรมสร้างสรรค์ที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน มีกลวิธีเล่าเรื่องที่

ชัดเจน ตรงไปตรงมา มีเนื้อหา คำร้องประกอบการแสดง อีกทั้งกลุ่มผู้ชมนั้นยังเป็นคริสตชนที่มีพื้นฐานองค์ความรู้เรื่องบทปฐมกาลอยู่แล้วจึงสามารถเข้าใจเนื้อหาของการแสดงได้ง่ายอีกด้วย อีกประการหนึ่ง ในด้านทักษะความสัมพันธ์ กลุ่มอนุชนและนักแสดงอื่นๆ ทุกคนต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนร่วมกัน การทำความเข้าใจเนื้อหาของการแสดง บท และองค์ประกอบร่วมกันผ่านผู้กำกับและนักออกแบบท่าเต้น ตลอดกระบวนการสร้างสรรค์นั้นจึงอาจกล่าวได้ว่านักแสดงนั้นยังซึมซับองค์ความรู้พระคริสตธรรมคำสอนไปโดยปริยาย ในทางกลับกันหากงานนาฏกรรมสร้างสรรค์ชุดนี้ได้มีการเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ชมต่างศาสนา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจจะได้องค์ความรู้ แนวทางใหม่ที่น่าสนใจยิ่งขึ้นในอนาคต

7. สรุปผลและการอภิปรายผล

การสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักร: เผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์บทปฐมกาล ชุด “The Original Sin” นั้นเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานดนตรีและศิลปะการแสดงแบบบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็น การเต้นรำ การเล่นละคร การขับร้องประสานเสียงและดนตรีให้แก่กลุ่มนักดนตรีหรือนักกิจกรรม ตลอดจนกลุ่มสมาชิกในคริสตจักรให้เกิดการต่อยอดการแสดงให้กับคริสตจักรชลบุรีในอนาคต ด้วยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานศาสนจักรและกลุ่มคริสตชน ทั้งนี้ประโยชน์ของนาฏกรรมที่นอกเหนือจากความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะแล้วยังสามารถนำมาพัฒนา ปรับปรุงและส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนไหวในสังคมได้หลากหลายมิติ ดังเช่น กิจกรรมบันเทิง การอบรมสัมมนา การศาสนา การเมือง เป็นต้น

สำหรับแนวคิดในการออกแบบและกำกับลีลานั้นเป็นกระบวนการที่เกิดจากการค้นสดทางนาฏศิลป์เป็นสำคัญ โดยคำนิยามสาระสำคัญของพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นหลักซึ่งประกอบด้วยท่วงท่าที่เลียนแบบอากัปกริยาของมนุษย์ ประกอบกับท่าทางการตีบท บอกเล่าเรื่องราวได้อย่างเข้าใจง่าย เนื่องจากการแสดงชุดนี้มีกลุ่มผู้ชมที่มีความหลากหลายด้านวัยวุฒิ ผู้สร้างสรรค์จึงต้องตระหนักถึงการเคลื่อนไหวด้วยท่วงท่าที่ไม่สื่อสารด้านเพศและให้เกียรติศาสนสถาน นอกจากนี้ ผู้สร้างสรรค์นำแนวคิดด้านองค์ประกอบศิลป์เพื่อสนับสนุนให้การสร้างภาพบนเวทีนั้นสื่อสารความหมายและเนื้อหาของการแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุดท้ายนี้จะเห็นได้ชัดว่านาฏกรรมนั้นเป็นศิลปะประเภทหนึ่งซึ่งเปรียบเสมือนช่องทางเพื่อสื่อสารและเผยแพร่ศาสนา เป็นศิลปะที่เชื่อมโยงคุณค่าความงามในวรรณกรรมดังเช่นพระคริสตธรรมคัมภีร์กับความรู้สึนึกคิดของมนุษย์อันนำไปสู่ความศรัทธาในคริสต์ศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่านาฏกรรมในคริสตจักรได้ถูกปรับเปลี่ยน รูปแบบของการถวายเกียรติแด่พระเจ้าหรือการนมัสการในยุคร่วมสมัยที่มีความแตกต่างกันไปต่างวาระโอกาส สังคมและวัฒนธรรม แต่แก่นหลักสำคัญที่ยังคงอยู่และไม่เลือนหายไปจากชาวคริสตชนก็คือ “ความศรัทธาในพระเจ้า” ดังคำกล่าวที่ว่า “เพราะพระเจ้าทรงรักโลก จนได้ทรงประทานพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่

มีชีวิตนิรันดร์” (พระธรรมยอห์น บทที่ 3 ข้อที่ 16 อ้างถึงใน พระคริสตธรรมคัมภีร์ ฉบับ 1971, 2007, หน้า 145)

8. ข้อเสนอแนะงานวิจัย

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

8.1.1 ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ด้านนาฏกรรมเพื่อการเผยแพร่พระคริสตธรรมคำสอนนั้นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รับใช้ศาสนาเพื่อเผยแพร่ได้กว้างขวางและน่าสนใจมากขึ้น อนึ่งหากนำไปจัดแสดงให้กับกลุ่มตัวอย่างผู้ชมต่างศาสนา หรือในวาระโอกาสอื่นๆ ก็อาจจะทำได้แนวทาง ข้อคิด หรือแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ในบริบทอื่น ๆ ในอนาคต

8.1.2 ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ในครั้งนี้สามารถเป็นต้นแบบของกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่คริสตชน กลุ่มอนุชนหรือบุคคลทั่วไป ให้เกิดความร่วมมือแลกเปลี่ยน สร้างปฏิสัมพันธ์ที่สอดคล้ององค์ความรู้ทางศาสนา

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 การสร้างสรรค์นาฏกรรมในคริสตจักร นั้นสามารถนำไปพัฒนา ปรับใช้หรือเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบทสังคม และวัฒนธรรม ที่ความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการสื่อสารและการส่งเสริมกิจกรรมในคริสตจักรในภายภาคหน้า

8.2.2 การเรียนรู้และการปฏิบัติการสร้างสรรคนาฏกรรมแบบมีส่วนร่วมนี้จะทำให้เกิดกระบวนการที่สามารถเชื่อมโยงความศรัทธาของสังคมใดของสังคมหนึ่งได้ หากแต่ผู้สร้างสรรค์และผู้เข้าร่วมนั้นต้องเกิดความตระหนักรู้และศรัทธาด้วยตนเองเสียก่อน

9. กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคริสตจักรชลบุรี ศาสนาจารย์ปฐมพร สิงห์คำป้อม กลุ่มอนุชน นางสาวอิสริยาภรณ์ วงศอรุณและนางสาวอิสริยาภรณ์ สิงห์คำป้อม นิสิตสาขาศิลปะการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลในครั้งนี้ ผู้เขียนหวังว่าบทความชิ้นนี้จะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคริสตชนและผู้อ่านเพื่อให้เกิดแนวทางในการเผยแพร่พระคริสตธรรมคัมภีร์และการสร้างสรรค์นาฏกรรมต่อไป

10. เอกสารการอ้างอิง

กรสรวง ดินวลพะเนา. (2556). *ดนตรีและการขับร้อง = Music and singing*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- คริสตจักรชลบุรี. (2559). *เกี่ยวกับเรา*. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2563, จาก <http://www.chonburichurch.com/index.html>
- ฉันทนา เอี่ยมสกุล. (2553). *นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ (จินตนาการ)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. คณะศิลปกรรม-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เดวิด เค. เบอร์โล, อ้างถึงใน วรพันธุ์ แย้มหงษ์ปภา, (2561). *การสื่อสารสังคมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ขององค์กรพระพุทธศาสนา* [ดัชนีนิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาศักยภาพ] มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2549). *ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก*. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฐมพร สิงห์คำป้อง, ศาสตราจารย์. ศิษยาภิบาล คริสตจักรชลบุรี. สัมภาษณ์วันที่ 2 มีนาคม 2563.
- สมาคมพระคริสตธรรมไทย. (2550). *พระคริสตธรรมคัมภีร์*. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ: บริษัท ไทมส์เนลสัน จำกัด.
- อภิธรรม กำแพงแก้ว. (2554). *การออกแบบท่าเต้น*. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 9(1), 25-28.
- Ambrosio, N. (1999). *Learning about dance: An introduction to dance as art form and entertainment*. USA. Kendall/Hunt.
- Griffiths, P. (2016). *The history of dance in the church*. Retrieved 1 August 2020, from <https://www.christianheritageedinburgh.org.uk/category/arts/the-history-of-dance-in-the-church/>
- Hanna, J., (2004). *Dance and Religion (Overview)*. 2nd edition. New York: Macmillan Co.
- McNeill, W., (1967). *A World History*. UK. Oxford University Press.
- The New English Bible. (1970). *The Old Testament*. UK: Oxford and Cambridge University Presses.